

Nr 304.

Av herr Olsson i Blädinge, *angående användning av arbetslösa för torrläggning av vissa försumpade marker.*

Arbetslösheten synes på senare tiden alltmera tendera till att bli en konstant företeelse, och innersta orsaken därtill är otvivelaktigt den under högkonjunkturen rådande stora invandringen från landsbygden till städerna och de industriella företagen, vilka, då ett bakslag eller lågkonjunktur inträffar, icke längre kunna bereda sysselsättning åt samma antal arbetare som tidigare varit fallet.

Metoden att, såsom hittills i regel varit fallet, lämna arbetslöshetsanslag åt vissa kommuner för utförande i många fall av sådana arbeten, som dessa eljest måst utföra med egna skattemedel, kan icke fortsättas i längden, och rena arbetslöshetsunderstöd, förutom i tillfälliga undantagsfall, torde icke heller i någon större utsträckning kunna upprätthållas.

Är det antagandet riktigt, att arbetslösheten kommer att för längre tid framåt bli stadigvarande, synes det vara välbetänkt, om staten hade ständig tillgång till arbetsmöjligheter för arbetslösa, som dessa vid behov hade att tillgå, men tillika ett arbete av sådan art, att detsamma vid en eventuell högkonjunktur utan skada kan lämnas åsido, när arbetskraften kan bättre tillgodogöras på annat håll.

Lyckligtvis stå oss sådana möjligheter till buds. Jag syftar på torrläggning av våra oändliga vidder av försumpade marker, som i stor utsträckning kunna kultiveras för skogsbörd. Redan tidigare är beslutat statshjälp för de egentliga skogsmarker, som lida av försumpning, vilket har sin utomordentligt stora betydelse, men igångsättande av dessa arbeten är beroende på, om den enskilde ägaren har öppen blick för nyttan och betydelsen av försumpningens hävande. Det är ju heller icke alla, som av ekonomiska skäl kunna sätta i gång med dylika torrlägningsarbeten, vars frukter i regel komma först en efterföljande generation till godo. För övrigt äro alla dessa arbeten av jämförelsevis mindre omfattning, så att de icke lämpa sig för anställning av arbetslösa i någon större utsträckning.

Det kan utan tvekan sägas, att det möter oöverstigliga hinder för den enskilde jordägaren att göra något åt de stora försumpade torvbildningar, som äro tillfinnandes i hundratusentals hektar inom vårt vidsträckta land. Dessa oerhörda vidder, som legat århundraden igenom och genom sin frostförande natur förorsakat förstörelse på kringliggande vegetationer och tillika övat ogynnsamt inflytande på våra klimatiska förhållanden, komma

ännu att århundraden framåt fortsätta sitt förstörelseverk, därest icke statsmakterna ingripa och åstadkomma den nödvändiga förvandlingen, som gör dem till kulturbärande områden, nämligen tjänliga för produktiv skogsbörd.

Vilket arbetsfält kan vara mera allmänt gagnande och bättre ägnat för sysselsättande av den arbetskraft, som finnes till överlopps, än just dessa försumpade torv- och myrmarker, vilka så småningom kunna förvandlas från sin trötlösa vildmarksnatur till lummiga skogbärande fält.

Vad jordfrågan beträffar kan det vara för tidigt att redan nu orda därom, men om så kan anses önskligt, kunna nog de nu till ringa eller ingen nytta liggande stora arealerna av staten förvärvas för en jämförelsevis ringa penning.

Vad så beträffar anskaffningen av de härför erforderliga medlen torde flera utvägar kunna tänkas. Först och främst bör naturligtvis det hittills utgående arbetslöshetsanslaget utgå för ändamålet, och därefter må andra utvägar prövas och komma under överbärande, såsom till exempel lotterimedel, ävensom nöjesskattens omläggning till statsskatt för användning för samma ändamål.

I anledning av vad jag sålunda anfört får jag vördsamt anhålla,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande arbetslösas användning för torrläggning av försumpade marker, vilka kunna genom utdikning göras tjänliga för skogsbörd, jämte de frågor i övrigt, som därmed äga sammanhang, samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredning kan föranleda.

Stockholm den 21 januari 1929.

P. M. Olsson.
